

Van: Slieker, D. <d.slieker@tweedekamer.nl>

Verzonden: woensdag 20 november 2019 16:01

Aan: Commissie EZK <cie.ezk@tweedekamer.nl>

CC: Nava D. <D.Nava@tweedekamer.nl>; Nijboer, H.

<h.nijboer@tweedekamer.nl>

Onderwerp: Onderzoeksvragen juridische positie Staat

Geachte griffie,

Per brief van 10 september 2019 kondigde minister Wiebes (EZK) aan de gaswinning in Groningen versneld af te willen bouwen. In diezelfde brief werd een aankondiging gedaan dat aan Shell en ExxonMobil een compensatie van voorlopig 90 miljoen zou worden geboden:

“In het interim-akkoord over de aanvullende inzet van Norg is uiteindelijk een voorlopig bedrag van € 90 miljoen afgesproken voor versnelde afbouw, dat verrekend zal worden zodra definitieve afspraken zijn gemaakt.”

In navolging daarop heeft de Tweede Kamer de motie Nijboer cs (33529, nr 685) aangenomen, met als dictum:

“verzoekt het presidium, de parlementair advocaat een eigenstandige analyse te laten maken van de juridische positie van de Staat en het budgetrecht van de Kamer in dezen,”

Het dictum beslaat twee onderdelen. Enerzijds een analyse van deze compensatie in het licht van het budgetrecht van de Kamer, en anderzijds een analyse van de juridische positie van de Staat.

Het verzoek aan de Commissie Economische Zaken en Klimaat (Commissie EZK) is om de volgende onderzoeksvragen aan de parlementair advocaat (of diens vervang(st)er) voor te leggen met betrekking tot de juridische positie van de Staat:

- 1) Welke privaatrechtelijke of bestuursrechtelijke grondslag ligt er aan de vergoeding van 90 miljoen aan Shell en Exxon? Is hier sprake van onrechtmatige daad, wanprestatie of een andere grondslag waardoor de Staat gehouden is deze compensatie te verlenen?
- 2) Is hier sprake van wijziging van een bestaande overeenkomst met Shell en ExxonMobil, of is er een volkomen nieuwe overeenkomst gesloten? Had het parlement van tevoren geïnformeerd moeten worden over een dergelijke ingrijpende rechtshandeling? Was deze compensatie aan de orde geweest indien de Minister niet een overeenkomst was aangegaan of had gewijzigd?
- 3) Is er sprake van buitengewone omstandigheden die ervoor zorgen dat compensatie niet aan de orde is, bijvoorbeeld de schade die zou ontstaan bij onverminderd doorwinnen? Zou het accepteren van het risico op niet noodzakelijke schade bovendien in strijd zijn met de goede zeden, hetgeen maatschappelijk betamelijk is of anderszins onredelijk?

- 4) Hoe oordeelt de parlementair advocaat over het recht op compensatie, in het licht van het feit dat de Raad van State meerdere keren het gaswinningsbesluit van de minister vernietigde omdat de veiligheid van Groningers onvoldoende was meegewogen / geborgd?
- 5) Is er überhaupt recht op schadevergoeding als de Raad van State, het Staatstoezicht op de Mijnen en de Minister oordelen dat de gaswinning verminderd moet worden omwille van de veiligheid van Groningers? Op welke titel zouden Shell en ExxonMobil recht hebben toch gas te winnen als de veiligheid van Groningers niet kan worden geborgd?
- 6) Waar is het bedrag van EUR 90 miljoen op gebaseerd, en hoe wordt beoordeeld dat dit bedrag "voorlopig" is?
- 7) Indien deze compensatie wordt aangevochten bij een rechter, hoe groot is de kans dat de rechter oordeelt dat deze compensatie 1) niet, 2) niet nu, 3) deels, nodig is?
- 8) Ziet de parlementair advocaat anderszins gronden om af te kunnen zien van deze vorm van compensatie?
- 9) In hoeverre heeft de Staat of hebben bewoners recht op compensatie nu jarenlang onder technische leiding van Shell en ExxonMobil gas is gewonnen waardoor schade en gevaar is ontstaan?

Wij verzoeken u bovenstaande onderzoeksvragen ter goedkeuring aan de Commissie voor te leggen.

Met vriendelijke groet,

Henk Nijboer
PvdA